

राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई व त्यांच्या अधिनस्त परिक्रमा खंडपीठ, औरंगाबाद व नागपूर तसेच जिल्हा मंच या कार्यालयातील शिपाई व रखवालदार संवर्गातील वर्ग-४ ची पदे बाह्ययंत्रणेकडून उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या सेवेच्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
अन्न व नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. ग्रासंअ-२०१९/प्र.क्र.१११/ग्रासं-४
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: २९ जून, २०२०

वाचा:-

१. अन्न व नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग शासन पत्र क्र. मप्रन्या २०१८/प्र.क.६८/ग्रासं-४, दि.०६.०८.२०१८
२. अन्न व नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग शासननिर्णय क्र. मप्रन्या २०१८/प्र.क.६८/ग्रासं-४, दि.१८.१२.२०१८
३. उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र.काआआ-२०१३/प्र.क्र.२३३/काम-८, दि.१८.०६.२०१४
४. उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन पत्र क्र.काआआ-२०१३/प्र.क्र.२३३/काम-८, दि.११.०९.२०१७.
५. उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन पत्र क्र.काआआ-२०१३/प्र.क्र.२३३/काम-८, दि.२३.१.२०२०.
६. राज्य आयोग, मुंबई यांचे पत्र क्र.राआ/बा.य.भ वर्ग ४ व वर्ग ३/प्र.मं/२०१९/५७९१, दि. १३.११.२०१९.
७. समक्रमांकाचे शासन पत्र दि. ७.१.२०२०.
८. राज्य आयोग, मुंबई यांचे पत्र क्र. राआ/महा/आस्था/बा.मनुष्यबळ/ईनि/प्र.मं.प्रस्ताव/२०/१२४३, दि.११.३.२०२०

प्रस्तावना:-

अन्न व नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाच्या अधिपत्याखाली ग्राहक संरक्षण अधिनियम, १९८६ अंतर्गत राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई, परिक्रमा खंडपीठ, औरंगाबाद, नागपूर व जिल्हा स्तरीय ४० जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच अशी एकूण ४३ कार्यालये कार्यरत आहे. सदर कार्यालयांसाठी एकूण ४९७ कर्मचारी पदे मंजूर आहेत. या पदांमध्ये रखवालदार ३ पदे, व शिपाई ९३ पदे यांचा समावेश आहे. रखवालदार हे पद राज्य आयोगाच्या मुंबई, औरंगाबाद व नागपूर या कार्यालयांसाठी मंजूर आहे. शिपाई संवर्गाची एकूण ९३ पदे मंजूर असून या पदांमध्ये १३ पदे राज्य आयोग व परिक्रमा खंडपीठे यांच्या अंतर्गत आहेत, तर ८० पदे जिल्हा मंचासाठी आहेत. वित्त विभाग उपसमितीच्या दि.३० जुलै, २०१८ च्या बैठकीत ग्राहक संरक्षण यंत्रणेतील रिक्त असलेली १६६ पदे भरण्यास समितीने मंजूरी प्राप्त आहे. संदर्भाधीन शासन पत्र दि. ०६.०८.२०१८ अन्वये राज्य आयोग व त्यांच्या अधिनस्त जिल्हा मंच कार्यालयातील रिक्त असलेली वर्ग-४ ची पदे बाह्यस्रोताद्वारे भरणेबाबत राज्य आयोगास कळविले होते.

२. संदर्भाधीन शासन निर्णय दि. १८.१२.२०१८ राज्य आयोग, मुंबई खंडपीठ नागपूर, औरंगाबाद व जिल्हा मंचातील रिक्त असलेल्या वर्ग-४ च्या ४२ शिपाई व रखवालदार २ असे एकूण ४४ मनुष्यबळ दि.०१.०९.२०१८ ते दि.३१.०७.२०१९ (११ महिन्यांसाठी) अन्वये मे. क्रिस्टल इंटीग्रेटेड सर्व्हिसेस प्रा.लि. या बाह्ययंत्रणेकडून उपलब्ध करून घेण्यास प्रशासकिय मान्यता देण्यात आली होती. उक्त शासन निर्णयाद्वारे देण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यतेची मुदत दि.३१.०७.२०१९ रोजी संपुष्टात आल्याने राज्य आयोगाने पुढील दि.०१.०८.२०१९ ते दि.३०.०६.२०२० (११ महिन्यांसाठी) या कालावधीकरिता राज्य आयोग, मुंबई खंडपीठ नागपूर, औरंगाबाद व जिल्हा मंचासाठी आवश्यक असलेल्या एकूण ५३ शिपाई व २ रखवालदार (वर्ग-४) अशा एकूण वर्ग-४ अंतर्गतच्या ५५ मनुष्यबळासाठी मे. क्रिस्टल इंटीग्रेटेड सर्व्हिसेस प्रा.लि., मुंबई व प्रबंधक (प्रशासन), राज्य आयोग, मुंबई यांचेमध्ये अनुक्रमे दि. १२.०८.२०१९ रोजी करारनामा करण्यात आलेला आहे. करारनामानुसार वर्ग-४ च्या ५५ मनुष्यबळासाठी एकूण ११ महिन्याचा खर्च रु. ११३.०६ लक्ष इतका वेतन खर्च अपेक्षित होता.

३. उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि. १८.६.२०१४ अन्वये कामगार आयुक्त कार्यालयाच्या अंतर्गत विविध कार्यालये तसेच नियंत्रणाखालील विविधी मंडळे व अन्य क्षेत्रीय कार्यालयातील गट क व गट ड या पदांची कामे बाह्ययंत्रणेमार्फत मनुष्यबळ पुरविणा-या एजन्सीचे पॅनल तयार करणेच्या अनुषंगाने मे. ब्रिस्क फॅसिलिटिज प्रा.लि. व मे. क्रिस्टल इंटीग्रेटेड सर्व्हिसेस प्रा.लि या दोन निविदाकारांचे पॅनलला ३ वर्षासाठी मंजूरी दिली होती आणि प्रस्तुत सेवापुरवठादाराकडून मनुष्यबळ उपलब्ध करून घेण्याची मुभा शासनाच्या इतर विभागांना देखील देण्यात आली होती. उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या दि.११.९.२०१७ च्या पत्रान्वये संबंधित निविदाकारांना देण्यात आलेली तीन वर्षांची वैधता मुदत संपुष्टात आल्यापासून ३ महिने किंवा निविदा प्रक्रियेद्वारे नवीन यंत्रणेची निवड होईपर्यंत वाढविण्यात आली होती. नवीन पॅनेलला मंजूरी देणेबाबतची प्रक्रिया अद्याप पूर्ण झालेली नसल्याने सदर मुदतवाढ अद्याप सुरू असल्याचे उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि. २३.१.२०२० च्या पत्रान्वये स्पष्ट करण्यात आले आहे.

४. राज्य आयोगाने उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाचा शासन निर्णय व तदनंतर देण्यात आलेली मुदतवाढ विचारात घेऊन मे. क्रिस्टल इंटीग्रेटेड सर्व्हिसेस प्रा.लि. यांचेबरोबर उक्त करार केला होता. मात्र एकूण ५५ मनुष्यबळ बाह्यस्रोत यंत्रणेकडून घेण्यासाठी एकूण ११ महिन्याचा रूपये एक कोटी पेक्षा जास्त खर्च व या प्रक्रियेत स्पर्धात्मक दर मिळणेच्या अनुषंगाने राज्य आयोगाकडून कार्यवाही केली नसल्याचे दिसून आल्याने राज्य आयोगाने निविदा प्रक्रिया राबवून सेवापुरवठादार निश्चित करावा व त्यानुसार प्रशासकीय मान्यता देणेबाबतचा प्रस्ताव शासनास सादर करावा असे राज्य आयोगास कळविण्यात आले होते.

५. त्यानुसार राज्य आयोगाच्या स्तरावर फेब्रुवारी, २०२० मध्ये निविदा प्रक्रिया राबविण्यात आली असून निविदेमधील अटी व शर्तीच्या अनुषंगाने पात्र निविदाधारकांपैकी कमी दराची निविदा सादर करणा-या एमडीएस फॅसिलिटीस, गुलशन टॉवर, दुसरा मजला, कार्यालय नं. ७९/८०, जयस्तंभ, अमरावती ४४४ ७०१ निवड करण्यात आली आहे. सदर संस्थेकडून एकूण ५५ शिपाई व २ रखवालदार अशी एकूण ५७ पदे बाह्यस्रोतातून भरणेकरिता प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत आणि मे. क्रिस्टल इंटीग्रेटेड सर्व्हिसेस प्रा.लि. या पुरवठादार एजन्सीकडून बाह्यस्रोताद्वारे भरण्यात आलेल्या कंत्राटी शिपाई कर्मचा-याच्या प्रस्तावास एमडीएस फॅसिलिटीस या निविदाधारकासोबत करार होईपर्यंत प्रशासकीय मंजूरी देण्याबाबत राज्य आयोगाने दि.११.३.२०२० च्या पत्रान्वये विनंती केली आहे. त्यानुसार शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे: -

शासन निर्णय :-

- (१) राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई, अधिपत्याखालील परिक्रमा खंडपीठे नागपूर/औरंगाबाद व जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच कार्यालयातील ५५- शिपाई व २ रखवालदार अशी एकूण ५७ मनुष्यबळ एमडीएस फॅसिलिटीस, गुलशन टॉवर, दुसरा मजला, कार्यालय नं. ७९/८०, जयस्तंभ, अमरावती, ४४४ ७०१ या संस्थेकडून प्रतिमाह प्रतिव्यक्ती रु. १२९९८.००/- (रु. बारा हजार नऊशे अठ्ठ्याणव फक्त)(वस्तु व सेवा करांसह) या दराने दि.१ जुलै २०२० पासून पुढे ११ महिन्याच्या कालावधीकरिता करारपद्धतीने घेण्याबाबत सदर शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. सदर ५७ पदांचा राज्य आयोग/जिल्हा मंच कार्यालयनिहाय तपशील “परिशिष्ट- अ” मध्ये जोडला आहे.
- (२) उदयोग, उर्जा व कामगार विभागाचा उक्त शासन निर्णय व वैधतेबाबतची मुदतवाढ, राज्य आयोग व जिल्हा मंच यांचे अर्ध-न्यायिक स्वरूप, दरम्यानच्या काळात म्हणजेच दि. १.८.२०१९ पासून मे. क्रिस्टल इंटिग्रेटेड सर्व्हिसेस प्रा.लि यांचेकडून राज्य आयोग/जिल्हा मंच यांना करारानुसार मनुष्यबळ पुरविण्यात येणे आणि नियमित पद्धतीने पदे भरण्यावर खर्चाच्या तुलनेत होणारी बचत इत्यादी बाबी लक्षात घेता, मे. क्रिस्टल इंटिग्रेटेड सर्व्हिसेस प्रा.लि यांचेसह करण्यात आलेल्या करारनाम्यानुसार दि.१/८/२०१९ ते दि.३०/६/२०२० या कालावधीसाठी प्रशासकीय मान्यता व प्रत्यक्ष देय अनुदान उपलब्ध असलेल्या तरतूदीतून खर्च भागवण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- (३) मे. क्रिस्टल इंटिग्रेटेड सर्व्हिसेस प्रा.लि. यांच्यासोबतचा करारनामा संपुष्टात आल्यानंतर लगेचच एमडीएस फॅसिलिटीस, गुलशन टॉवर, दुसरा मजला, कार्यालय नं. ७९/८०, जयस्तंभ, अमरावती ४४४ ७०१ यांचेसह उक्त दरानुसार राज्य आयोगाने मनुष्यबळ पुरविणेबाबत ११ महिन्याकरिता करार करावा.
- (४) एमडीएस फॅसिलिटीस, अमरावती यांचेसह करण्यात आलेला ११ महिन्याचा करार संपुष्टात येण्यापूर्वी पुढील कालावधीच्या अनुषंगाने पुन्हा निविदा प्रक्रिया विहीत कालावधीत राबविण्याची जबाबदारी राज्य आयोगाची राहिल.
- (५) वरीलप्रमाणे संबंधित संस्थेकडून उपलब्ध करून घेण्यात येणा-या मनुष्यबळाच्या वेतनापोटी येणा-या खर्चास संदर्भाधीन वित्त विभागाच्या परिपत्रकाद्वारे देण्यात आलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार, सदरचे पद नियमित पद्धतीने भरल्यामुळे होणा-या खर्चाच्या तुलनेत बाह्ययंत्रणेद्वारे सेवा घेताना होणा-या खर्चात १० टक्के ते २५ टक्के बचत होईल या अटीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.
- (६) उक्त प्रमाणे होणारा खर्च मागणी क्र.एम-२, २४०८ अन्न, साठवण व वखार साठवण (०४)(००) ग्राहक संरक्षण अधिनियम, १९८६ अंतर्गत राज्य ग्राहक संरक्षण परिषद, राज्य आयोग आणि जिल्हा मंचाची स्थापना (०४)(०१) मुंबई शहर दत्तमत लेखाशिर्ष २४०८ ०२५१ (१०) व (०४) (०२) मुफसल २४०८०२६२ (१०)- कंत्राटी सेवा या शिर्षाखाली सन २०२०-२१ या वित्तीय वर्षात मंजूर असलेल्या व सन २०२१-२२ मध्ये १०, कंत्राटी सेवा या शिर्षाखाली उपलब्ध होणा-या अनुदानातून भागविण्यात यावा.
- (७) सदरचा शासन निर्णय हा शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र.विअप्र २०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७.०४.२०१५ मधील, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग पहिला, उपविभाग-चार खर्चाच्या संकिर्ण बाबीमधील अ.क्र.११ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

वरील शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०२००९२५१७०४१९७३०६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने.

(सुरेश रेडेकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत -

- १) मा. अध्यक्ष, विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- २) मा. सभापती, विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ३) मा. विरोधी पक्ष नेता, (विधान परिषद), महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ४) मा. विरोधी पक्ष नेता, (विधानसभा), महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ५) मा. मंत्री (अ.ना.पु.व ग्रा.सं.) यांचे खाजगी सचिव.
- ६) मा. राज्यमंत्री (अ.ना.पु.व ग्रा.सं.) यांचे खाजगी सचिव.
- ७) मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक.
- ८) सचिव (अ.ना.पु.व ग्रा.सं.) यांचे स्वीय सहायक.
- ९) अध्यक्ष, राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई यांचे स्वीय सहायक.
- १०) सहसचिव, ग्रा.सं.-४, (अ.ना.पु.व ग्रा.सं.), मंत्रालय,
- ११) वित्तीय सल्लागार व उपसचिव कार्यालय, अ.ना.पु.व ग्रा.सं. मंत्रालय, मुंबई, यांना संबंधितांना अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर निधी उपलब्ध करून देण्याच्या विनंतीसह.
- १२) महालेखापाल, (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
- १३) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १४) अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई.
- १५) प्रबंधक (प्रशासन), राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई
- १६) प्रबंधक (विधी) , राज्य आयोगाची परिक्रमा खंडपीठ, नागपूर व औरंगाबाद
- १७) सर्व प्रबंधक, जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच,
- १८) सर्व जिल्हा कोषागार कार्यालय
- १९) कक्ष अधिकारी (विनियम) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २०) कक्ष अधिकारी, उद्योग, उजा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २१) निवडनस्ती / ग्रासं -४.

(शासन निर्णय क्र. ग्रासंअ-२०१९/प्र.क्र.१११/ग्रासं-४ सोबतचे परिशिष्ट- अ)

शिपाई/रखवालदार संख्या व नेमणुकीचे ठिकाण

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	पदांची संख्या व ठिकाण	
		शिपाई	रखवालदार
१.	राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई	१	-
२	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, दक्षिण मुंबई	२	-
३	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, मध्य मुंबई	१	-
४	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, मुंबई उपनगर	१	-
५	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, ठाणे	१	-
६	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, अति. ठाणे	१	-
७	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, रायगड	२	-
८	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, रत्नागिरी	२	-
९	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, सिंधुदुर्ग	१	-
१०	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, पुणे	२	-
११	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, पुणे अतिरिक्त	२	-
१२	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, सातारा	२	-
१३	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, कोल्हापूर	२	-
१४	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, सोलापूर	२	-
१५	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, सांगली	१	-
१६	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, नाशिक	१	-
१७	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, जळगाव	२	-
१८	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, नंदूरबार	१	-
१९	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, धुळे	२	-
२०	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, अमरावती	२	-
२१	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, अकोला	२	-
२२	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, वाशिम	२	-
२३	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, यवतमाळ	१	-
२४	राज्य आयोगाचे नागपूर परिक्रमा खंडपीठ, नागपूर	१	१
२५	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, नागपूर अतिरिक्त	२	-
२६	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, भंडारा	१	-
२७	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, गोंदिया	२	-
२८	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, चंद्रपूर	१	-
२९	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, औरंगाबाद	१	१
३०	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, हिंगोली	२	-

३१	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, नांदेड	२	-
३२	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, उस्मानाबाद	२	-
३३	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, बीड	२	-
३४	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, परभणी	१	-
३५	जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, लातूर	२	-
	एकूण	५५	२